

PPE-voorzitter Bart Jan Krouwel ziet duurzame toekomst pluimveesector

Grote onzekerheid in pluimveesector

Ondernemen | Tekst: Jacqueline Wijbenga

De pluimveesector is op zoek naar de juiste aanvalsstrategie in reactie op alle bedreigingen waarmee de sector wordt geconfronteerd.

Het antwoord is nog niet gevonden en ook het Productschap Pluimvee en Eieren biedt geen soelaas, zo bleek op de NVP-vergadering.

“In de sector is weinig eensgezindheid, waardoor het lastig is als een front naar buiten te treden”, aldus Bart Jan Krouwel.

De Plusmarkt die kiest voor vrije uitloopeieren, Wakker Dier die het begrip ‘plofkip’ introduceert, slachterijen die de bonuscent voor antibioticavrij vlees afschaffen en de voortdurende aandacht voor antibiotica en ESBL in relatie tot pluimvee. De pluimveesector heeft het zwaar te verduren en staat veel in het negatieve centrum van de aan-

dacht. Daarin moet snel verandering komen als het aan de leden van de Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP) ligt, zo lieten zij tijdens de algemene ledenvergadering in Heteren weten. De boodschap werd meegegeven aan het eigen bestuur, maar vooral ook aan gastspreker Bart Jan Krouwel, voorzitter van het Productschap Pluimvee en Eieren.

Aanval

Krouwel stelt met de aanwezige ondernemers vast dat de pluimveesector veel in het nieuws is. Hij begrijpt dat ondernemers zich aangevallen voelen door de vooral negatief georiënteerde berichtgeving. “Daar moeten we iets mee.” Wat het productschap ermee moet, daarover verkeert ook Krouwel in onzekerheid. Een gevoel dat voortvloeit uit het feit dat hij in de sector weinig eensgezindheid ervaart. “We moeten veel meer één front vormen in de keten, van producent tot retail en consument.”

Volgens Krouwel wordt in de sector slecht naar elkaar geluisterd, waardoor de saamhorigheid te wensen overlaat en ieder voor het eigen belang blijft gaan. NVP-secretaris Jan Brok herkent die verdeeldheid binnen de sector. “Zelfs als belangenbehartiger ervaren wij dat het niet eenvoudig is met elkaar in gesprek te blijven, laat staan een gezamenlijke lijn uit te zetten. De belangen van de leghennensector zijn vaak andere dan die van bijvoorbeeld de vleeskuikenhouders, soms zelfs tegengesteld. Dat verschil is niet eenvoudig te overbruggen.”

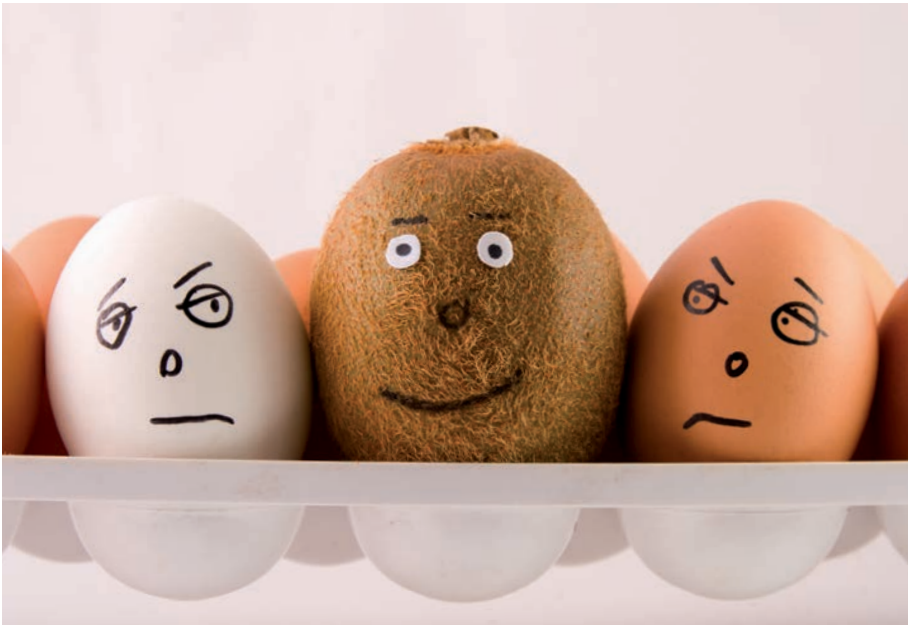
Gesprek

De diverse visies maken het moeilijk het gesprek met schakels in de keten op gang te houden, meent Krouwel. “En dat terwijl juist die gesprekken van groot belang zijn om te zorgen dat beslissingen worden genomen op basis van de juiste argumenten.” Krouwel ervaarde dat in het recente gesprek met Plus-

Plus-supermarkt had de consequenties van de keuze voor vrije uitloopeieren voor de primaire sector totaal niet in beeld, stelt productschapvoorzitter Bart Jan Krouwel.

Volgens pluimveehouders ontbreekt het in de sector aan leiderschap. "Je mag toch verwachten dat het productschap de koers voor de toekomst inhoud geeft?"

supermarkt. Daarin werd het besluit van de supermarkt om uitsluitend nog vrije uitloopeieren te verkopen, besproken. "We hebben daar te horen gekregen wat de afwegingen waren van Plus, maar ook onze visie kunnen toelichten. De ontmoeting maakte duidelijk dat zij geen inzicht in de totale keten hebben en niet verder kijken dan de toeleverancier waarmee ze handelen." Krouwel concludeert dat het een verhelderend gesprek is geweest voor alle partijen. "De consequenties van hun beslissing voor de primaire sector hebben ze totaal niet in beeld gehad."

Kennisuitwisseling

De kennislacune tussen de verschillende schakels in de keten moet worden gevuld, en daar ziet Krouwel zeker een taak voor het productschap. Hij benadrukt daarbij het belang van gefundeerd onderzoek, zodat de in-

formatie waar mogelijk ook cijfermatig – liefst wetenschappelijk – wordt onderbouwd. Dat geldt zeker als het gaat om risico's, dus informatie die gerelateerd is aan bijvoorbeeld dierziekten, milieu of volksgezondheid. "Alleen vertellen wat jij weet dat waar is, is niet genoeg. Cijfers moeten echt en onafhankelijk zijn. Redeneren vanuit aannames wordt niet geaccepteerd door gesprekspartners."

Perspectief

Volgens Krouwel heeft de pluimveesector zeker toekomstperspectief. Voor hem staat vast dat maatschappelijk verantwoord ondernemen daarbij leidend zal zijn. Krouwel gebruikte veelvuldig het woord duurzaamheid, hetgeen bij de aanwezigen veel vragen oproep. "Wat is nou duurzaamheid, hoe moeten we dat invullen?" Daarin kon de productschapvoorzitter geen inzicht geven,

omdat volgens hem het begrip duurzaam door iedereen op een eigen manier wordt ingevuld. Helder is voor Krouwel wel dat de sector moet werken aan maatschappelijke acceptatie. "Draagvlak moet je verdienen. Daarvoor moet je de dialoog blijven aangaan met wie dan ook", betoogt de productschapvoorzitter. Hij realiseert zich dat het makkelijker praten is met vrienden dan met vijanden. "Maar van een gesprek met je tegenstander leer je meer en daarmee kom je sneller vooruit. Van gedachten wisselen is altijd zinvol, al word je het niet met elkaar eens."

Duurzaam

"Wat is ons perspectief over tien, vijftien jaar. Hebben we dan nog een sector?", vragen onzekere pluimveehouders zich af. Krouwel gelooft in een duurzame toekomst van de pluimveehouderij, maar kon in Heteren geen schets geven van die toekomst. Wil er echt wat veranderen in de sector, dan moet het van betekenis zijn voor een grote groep ondernemers. "Nichemarkten zijn leuk, maar veranderen niet de hele sector. Nieuwe initiatieven moeten sectorbreed worden opgepakt en gedragen." Lastig blijft de verdeeldheid in de sector. "Als we het zelf al niet eens kunnen worden over de aanpak, hoe kunnen we dan krachtig onderhandelen met ketenpartners?"

Volgens de aanwezige ondernemers zijn er genoeg pluimveehouders die willen inspelen op veranderende marktwensen. "Als voorlichter kan ik boeren zo overtuigen dat ze moeten omschakelen naar een ander product, maar dan moet er wel zekerheid van afzet zijn", aldus een van de aanwezigen. "Het ontbreekt in de sector aan leiderschap. Als sector, als individuele ondernemers, hebben we al tien jaar geen richting kunnen geven aan marktbevingen. Je mag toch verwachten dat belangenbehartigers of het productschap de koers voor de toekomst inhoud geven?", aldus een van de pluimveehouders. Krouwel: "Wij bepalen de toekomst van uw onderneming niet, dat doet u zelf. Met oog voor maatschappelijk draagvlak." Krouwels antwoord stelde de ondernemer diep teleur. "Het is dat ik geen productschap kan kiezen, anders zou ik nu direct mijn lidmaatschap opzeggen." ♦

Meer bedreigingen

Nepluvi-voorzitter Jan Odink wees pluimveehouders tijdens de NVP-vergadering op een aantal veranderingen die consequenties hebben voor de sector. Een daarvan is het feit dat pluimvee vanaf 1 september moet worden gedood met een hogere stroomstoot. "We weten dat dit leidt tot schade bij de kip, een ongewenst bijeffect. We zijn dus nu op zoek naar een andere verdoovingsstrategie die vanuit dierwelzijnsaspecten acceptabel is en geen nadelige bijeffecten heeft." Tijdelijk zal Nederland een concurrentienadeel ervaren van de overstap die per 1 september wordt gemaakt, omdat andere EU-landen dan nog niet overgaan op de hogere stroomstoot. "Vanaf 1 januari 2013 geldt de maatregel voor alle EU-landen en ook voor importvlees."

Odink waarschuwde de pluimveehouders bovendien voor verhoging van de voerprijzen als de plannen van EU-commissaris Dacian Ciolos worden uitgevoerd. Hij wil een verplichte gewasrotatie, waarbij de veehouderij minimaal drie gewassen moet telen en de akkerbouw 7 procent van het areaal niet in productie neemt. "Deze plannen leiden tot een stijging van de grondstofprijzen en een inkomensdaling van 15 tot 20 procent in met name de pluimvee- en varkenssector."